

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΦΑΙΗ ΤΖΩΡΑ ΜΩΡΑΚΗ

& ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΣΟΛΩΝΟΣ 73 & ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ, 106 79 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 210 3606024, ΦΑΞ. 210 3606085

<https://www.nomikisymvouli.gr>

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΓΙΑ ΕΑΣ

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-2019)

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2021

Όπως σας είχα ενημερώσει (βλ. Απρίλιο 2021), με την υπ' αριθμόν **504/2021** απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε η **επιβολή ΕΑΣ στις συντάξεις του Δημοσίου παράνομη για το χρονικό διάστημα έως 31.12.2018**. Με αυτή την απόφαση δεν κρίθηκε η επιβολή ΕΑΣ μετά την 01.01.2019, με το αιτιολογικό ότι οι αγωγές που ήχθησαν ενώπιον της Ολομέλειας αφορούσαν χρονικό διάστημα έως 31.12.2018.

Ήδη δημοσιεύθηκε η υπ' αριθμόν **1477/2021** απόφαση της μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με την οποία **οι διατάξεις για την επιβολή ΕΑΣ δεν αντίκεινται προς το Σύνταγμα για το χρονικό διάστημα από 01.01.2019 και εφεξής**.

Η παραπάνω απόφαση είχε ισχυρή μειοψηφία, μεταξύ της οποίας και τεσσάρων εκ των Αντιπροέδρων του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Πρακτικά, περιορίζεται χρονικά το εύρος των διεκδικήσεων των αποστράτων για την επιστροφή της ΕΑΣ, στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου

2017 (για όσους δεν είχαν ασκήσει ένδικα βοηθήματα πριν τη δημοσίευση της Ο-
ΛΕΛΣυν 244/2017) έως 31.12.2018.

Από την άλλη, οι αποφάσεις 2020/2020, 504/2021 και 1477/2021 της Ολομέλειας ανοίγουν ζητήματα που αναμένεται να έχουν αντίκτυπο στις μελλο-
ντικές διεκδικήσεις. Ειδικότερα:

Τόσο στην 504/2021 (βλ. Σκέψη 58), όσο και στην πρόσφατη 1477/2021 (Σκέψεις 67-69) επισημαίνεται ότι στις αναλογιστικές προβολές για το νέο συνταξιοδοτικό σύστημα, δεν προκύπτει αν εκτιμήθηκε η χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΑΣ, ενώ δεν προκύπτει αν οι χορηγούμενες συντάξεις υπολογίστηκαν μειωμένες μετά την παρακράτησή της.

Το παραπάνω στοιχείο θα πρέπει να συνδυαστεί με την αντίληψη που έχει το Ανώτατο Δικαστήριο για τον υπολογισμό των συντάξεων του Δημοσίου, υπό το νέο συνταξιοδοτικό σύστημα. Θυμίζω ότι, μετά την υπ' αριθ. 2020/2020 απόφαση, έχει μείνει ανοιχτό το θέμα του ακριβούς προσδιορισμού της **εύλογης αναλογίας μεταξύ μισθού ενέργειας και συνταξίμων αποδοχών**, προκειμένου να δικαιολογούνται οι μειώσεις που επέφερε το νέο συνταξιοδοτικό σύστημα και η κατάργηση του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων. Στη συνέχεια, με την 504/2021, η Ολομέλεια δέχθηκε ότι όταν πρόκειται για χαμηλούς μισθούς, το ποσό της συντάξεως θα πρέπει να είναι *«όσο το δυνατόν εγγύτερα»*. Αντίστοιχα, για τους μέσους μισθούς, η σύνταξη θα πρέπει *«να μην απομακρύνεται αισθητά»* και για τους υψηλούς μισθούς *«να μη στοιχειοθετεί ανατροπή του επιπέδου ζωής»*.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, η πρόσφατη 1477/2021 προχωρά ένα βήμα παραπέρα. Σύμφωνα με τις αιτιολογίες της, το ενιαίο συνταξιοδοτικό σύστημα καθίσταται συνταγματικώς ανεκτό, διότι ο Ν. 4670/2020 «Βρούτση» (τροποποιητικός του Ν. 4387/2016) θέσπισε γνήσια ερμηνευτική ρήτρα με αναδρομική ισχύ ως εξής: **«Ειδικώς για τους δημόσιους λειτουργούς, υπαλλήλους και στρατιωτικούς, σύνταξη είναι το ποσό που καταβάλλεται σε αυτούς, μετά την έξοδό τους από την υπηρεσία, ως συνέχεια της αμοιβής τους, το οποίο για λόγους δημοσιονομικής βιωσιμότητας και λογιστικής ενότητας του συστήματος, υπολογίζεται σε αντιστοιχία με το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης»** (άρθρο 2 Ν. 4387/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 Ν. 4670/2020).

Επομένως, η Ολομέλεια δέχεται ρητώς ότι οι συντάξεις του Δημοσίου είναι συνέχεια του μισθού τους και όχι αναπλήρωση των αποδοχών ενέργειας. Επίσης, το Ελεγκτικό Συνέδριο επισημαίνει ότι για λόγους ενότητας της Νομολογίας επιβάλλεται, ότι κρίθηκε με την υπ' αριθ. 1/2018 απόφαση του ΑΕΔ για τους Δικαστικούς, να είναι αναλογικώς εφαρμοστέο για τους λοιπούς συνταξιούχους του Δημοσίου. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο είχε εμμέσως προσδιορίσει τον τρόπο υπολογισμού των οικείων συντάξεων, κρίνοντας ότι η αναλογία μεταξύ αποδοχών ενέργειας και σύνταξης δεν μπορεί να είναι μειωμένη πέραν του 40%.

Στους λοιπούς συνταξιούχους του Δημοσίου η αναλογία δεν είναι ευθεία (όπως στους Δικαστικούς) αλλά πρέπει να είναι **εύλογη**. Επισημαίνεται δε (Σκέψη 47) ότι υπό το νέο καθεστώς, η σύνταξη των δημοσίων λειτουργών και υπαλλήλων, όπως προκύπτει αυτή με βάση την εθνική και την αναλογική σύνταξη, **δεν αποδίδει κατά διαφανή τρόπο την εύλογη αναλογία, όπως συνέβαινε με τον Συνταξιοδοτικό Κώδικα**. Ενώσω η εύλογη αναλογία, όπως ορίζεται στο Σύνταγμα, παραμένει αδιαφανής, εναπόκειται στο Δικαστήριο ελέγχου της συνταγματικότητας του νόμου να προσδιορίσει το αριθμητικό ποσοστό που θα πραγματώνει τη συγκεκριμενοποίηση της, ήτοι να κρίνει εάν ο κοινός νομοθέτης ορίζοντας το ως άνω σημείο ισορροπίας κινήθηκε εντός των από το Σύνταγμα διαγεγραμμένων σε αυτόν ορίων (Σκέψη 54).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Αν περιορίσουμε την οπτική μας αποκλειστικά στο θέμα της παρακράτησης ΕΑΣ, η υπ' αριθ. 1477/2021 περιορίζει χρονικά το εύρος των διεκδικήσεων για την επιστροφή της ΕΑΣ, στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου 2017 (για όσους δεν είχαν ασκήσει ένδικα βοηθήματα πριν τη δημοσίευση της ΟΛΕΛΣυν 244/2017) έως 31.12.2018.
2. **Ήδη στο Ενημερωτικό μου από Απρίλιο 2021 είχα συστήσει όπως η ενδεχόμενη διεκδίκηση της παρακράτησης ΕΑΣ για το χρονικό διάστημα από 01.01.2019 και εφεξής να σωρευθεί με τη διεκδίκηση της συνολικής μείωσης που επήλθε στις συντάξιμες αποδοχές μετά τον επανυπολογισμό τους.**

Με δεδομένο ότι η ΕΑΣ εξακολουθεί να επιβάλλεται και μάλιστα χωρίς αναλογιστική προβολή στις νέες συντάξεις, το μεγάλο ζήτημα που τίθεται για τους αποστράτους είναι το τελικώς καταβλητέο ποσό. Είναι δεδομένο ότι (με συγκεκριμένο υπολογισμό για κάθε συνταξιούχο χωριστά ως προς το εύρος της απόκλισης), το ποσό που λαμβάνει ως συντάξιμες αποδοχές παραβιάζει κατάφωρα την εύλογη αναλογία με τις αντίστοιχες αποδοχές που λάμβανε στην ενέργεια και ανατρέπει ουσιωδώς το επίπεδο ζωής που εύλογα προσδοκούσε.

Με τιμή,

Φαίη Τζώρα – Μωράκη

Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω, ΜΔΕ

Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια, Πιστοποιημένη D.P.O.

Μέλος του Μητρώου Συντονιστών Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Περιφέρειας Αττικής

Μέλος του Μητρώου Διαχειριστών Αφερεγγυότητας

Σόλωνος 73 & Ιπποκράτους, 10679 – Αθήνα

Τηλ. 210 3606024, κιν. 697 2220593, fax 210 3606085

faytzora@otenet.gr